



Lægefaglig indstilling til den obligatoriske forskningstræning i speciallægeuddannelsen

Speciale: Psykiatri

Postgraduat klinisk lektor: Morten Kjølbye

Mål for forskningstræningen

Forskningstræningsmodulet er rettet mod træning af rollen som akademiker/forsker og underviser samt mod udvikling af en forskningsbaseret tilgang til at løse sundhedsvæsenets psykiatrifaglige opgaver. Forskningstræningen skal bidrage til at opbygge og styrke kompetencer til, at speciallægen selvstændigt kan opsøge, vurdere og udvikle ny viden, samt til at speciallægen kan anvende og formidle denne viden til vurdering af etableret indsats i sundhedsvæsenet.

Gennem speciallægeuddannelsen skal lægen kunne:

- formulere en problemstilling med henblik på vurdering af og evt. ændring af gældende klinisk praksis på baggrund af tilgængelig viden vedrørende aktuel klinisk praksis inden for specialet psykiatri
- gennemføre en systematisk udvælgelse i forskningslitteraturen til at belyse den valgte psykiatrifaglige problemstilling
- fortolke litteraturens resultater kritisk og anvende resultaterne til en kritisk vurdering af etableret praksis
- vurdere eventuelle organisatoriske, økonomiske og etiske konsekvenser af at ændre praksis gennem udnyttelse af viden erhvervet ved litteraturgennemgang
- formidle resultatet af litteraturgennemgang

Tidsmæssig ramme

Forskningstræningen gennemføres som et led i hoveduddannelsen, og skal gennemføres i løbet af H-uddannelsen. Forskningstræningen anbefales påbegyndt inden for de første 12 måneder af H-tiden og afsluttet senest et halvt år inden H-stillingen færdiggøres. Det tilstræbes af aftalen om forskningstræning indgås ved introduktionssamtalen.

Der er til forskningstræningen afsat 20 dage fordelt på:

- Max. 10 dages teoretisk kursus, seminardage og fremlæggelse
- 10 dage til selvstændigt arbejde, hvor opgaven skrives.

Den uddannelsesgivende afdeling er ansvarlige for at sikre, at lægen har mulighed for at gennemføre forskningstræningsmodulet.

Uddannelsesafdelinger

Den praktiske del af forskningstræningen foregår på den kliniske afdeling, gerne en universitetsafdeling, hvor uddannelseslægen er ansat.



Teoretisk del

Den teoretiske del af forskningstræningen består af et modul I- og et modul II-kursus. Modul I er obligatorisk i henhold til målbeskrivelse for speciallægeuddannelsen i psykiatri og afholdes på Aarhus og Aalborg Universiteter. Som Modul II-kursus anbefaler DPS et specialespecifikt forskningstræningskursus arrangeret af DPS. Alternativt til det specialespecifikke forskningstræningskursus kan Modul II tages på Aarhus Universitet, der udbyder et generelt forskningstræningskursus eller der kan tages andre psykiatrifaglige kurser. Psykiatrifaglige kurser af 1-3 dages varighed, fx metodekurser, målrettet den valgte opgave kan dog vælges, her kan man tænke på enkelte ph.d. kurser udbudt af Århus Universitet eller Aalborg Psychiatric Summer School, PSE-kursus, kursus i epidemiologi, registerforskning e.l. Hvis der vælges et psykiatrifagligt kursus skal dette godkendes af PKL.

Modul I (Aarhus og Aalborg Universitet - varighed 3 dage)

Formål: at lære at anvende forskningsresultater som baggrund for det daglige kliniske virke:

Indhold:

- Hvorledes en problemstilling formuleres med udgangspunkt i aktuel klinisk praksis og hvorledes tilstedeværende og manglende viden omkring problemstillingen påvises.
- Hvorledes en systematisk eftersporing i forskningslitteraturen til belysning af en given problemstilling foretages.
- Gennemgang af forskningsdesign og diskussion af deres styrke og svagheder i forhold til at vurdere om en behandling har effekt.
- Fortolkning af litteraturens videnskabelige kvalitet (evidensniveau) og betydning (evidensgrad) og hvorledes denne viden anvendes i en kritisk vurdering af etableret praksis
- Hvorledes en mundtlig præsentation af klinisk viden præsenteres (indhold, struktur, form – herunder powerpoint).

Modul II (Aarhus Universitet – varighed 4 dage)

Formål og indhold: Modul II er en overbygning til modul I. Der er fokus på forskningens kliniske konsekvens og der gives en mere detaljeret forskningstræning i statistik, epidemiologi, klinisk kontrollerede undersøgelser, kvalitativ forskning samt kvalitetssikring og akkreditering.

Specialespecifikt forskningstræningskursus (DPS – varighed 3 dage) DPS afholder et 3-dages **specialespecifikt kursus**. Her er der mulighed for at blive introduceret til dansk psykiatrisk forskning. Opslås en gang årligt.

Uddannelseslægerne er selv ansvarlig for tilmelding til de teoretiske kurser. Link til tilmelding til universiteternes kurser kan findes på www.videreuddannelsen-nord.dk og til DPS forskningstræningskursus www.dpsnet.dk.

Selvstændigt projekt

Der er afsat 10 arbejdsdage til gennemførelse af det selvstændige projekt. Efter aftale mellem vejleder for forskningstræning og uddannelseslægen kan der benyttes længere tid på gennemførelse af det selvstændige projekt, såfremt dette sker udenfor uddannelseslægens arbejdstid.



Projektet er en integreret del af ansættelsen og kan indgå som en del af det kliniske arbejde. Projektet kan eksempelvis bestå i at:

- udarbejde eller opdatere afdelingens kliniske retningslinjer eller procedurebeskrivelser ud fra gældende evidens
- gennemføre litteratursøgning med henblik på vidensdeling
- gennemføre et kvalitetsudviklingsprojekt
- udarbejde en kasuistik med relevant litteraturgennemgang
- gennemføre en audit på baggrund af en aktivitetsregistrering
- udarbejde en projektbeskrivelse
- gennemføre et pilotprojekt med henblik på et egentligt forskningsprojekt
- udarbejde en projektbeskrivelse som baggrund for en videnskabelig artikel.

Der skal udarbejdes et skriftligt produkt som led i projektet, som fx kan være instrukser, artikler, protokoller, kliniske vejledninger, diverse oversigter eller resumeer, auditrapport, poster eller lignende.

Flere uddannelseslæger kan arbejde sammen om udarbejdelsen og præsentationen af det selvstændige projekt efter aftale med vejleder for forskningstræning.

Vejleder

Hovedvejleder og den uddannelsesansvarlige overlæge bistår med udpegning af forskningsvejleder til forskningstræningsprojektet. Forskningsvejleder skal have dokumenteret erfaring med forskningsmetoder i henhold til Sundhedsstyrelsens vejledning.

Vejleder kan være en læge på afdelingen. Nogle afdelinger har en forskningsansvarlig overlæge, som selv vil kunne vejlede den yngre læge eller finde en kvalificeret vejleder, evt. på de højt specialiserede specialklinikker og forskningsenheden, der findes på såvel Aalborg som Århus Universitet.

Vejleder skal sikre, at der udarbejdes konkrete aftaler om mødedatoer og – hyppighed i forskningstræningsforløbet samt sikre, at der gives vejledning og feedback i forhold til uddannelseslægen i forbindelse med det selvstændige projekt. Det er vejleders ansvar at godkende det samlede forskningstræningsforløb (se nedenfor om godkendelse). Såfremt det selvstændige projekt ikke kan godkendes skal vejlederen sammen med uddannelseslægen lægge en plan for ændringer, der giver mulighed for, at projektet kan godkendes.

Godkendelse af individuel skriftlig aftale

Uddannelseslægen skal i samarbejde med forskningsvejleder udarbejde en skriftlig aftale om forskningstræning, herunder planen for det individuelle projekt. Skabelon til den skriftlige aftale om den obligatoriske forskningstræning i Videreuddannelsesregion Nord skal benyttes.

Den individuelle aftale skal godkendes af forskningsvejleder og PKL og fremsendes til VUS som beskrevet i Aftale om det obligatoriske forskningstræningsmodul.



Præsentation af selvstændigt projekt

Ved afslutning af det selvstændige forskningsprojekt skal uddannelseslægen sende opgaven til PKL med henblik på arkivering af denne i VUS. Opgaven kan tilgås på hjemmesiden, med mindre uddannelsesafdelingen og/eller uddannelseslægen har indvendinger herimod. Uddannelseslægen skal foretage en mundtlig fremlæggelse til kritisk vurdering i egen afdeling. Der kan herudover være mulighed for fremlæggelse af forskningsprojektet på forskningsdage eller lignende. Vejleder for forskningstræningen og hovedvejler skal være tilsted ved fremlæggelsen.

Godkendelse af forskningstræningsforløb

Godkendelse af det obligatoriske forskningstræningsmodul kan kun ske ved gennemførelse af:

- nødvendige teoretiske kurser indenfor forskningsmetodologi
- selvstændige projekt
- mundtlig præsentation af projektet

Den samlede godkendelse foretages af forskningsvejlederen.

Fremlæggelsen evalueres og godkendes af forskningsvejlederen ud fra den beskrivelse der er i forhold til formålet med forskningsopgaven. Forskningsvejlederen giver en skriftlig og mundtlig psykiatrifaglig tilbagemelding ved et møde mellem vejleder og uddannelseslægen. Godkendelsen skal dokumenteres i logbog.net.

Evaluering af forskningstræningen i specialet

Styregruppen for forskningstræning skal årligt have en tilbagemelding fra PKL om specialets forskningstræning i form af en oversigt over gennemførte forskningstræningsprojekter, der findes på Videreuddannelsesregionens hjemmeside (www.videreuddannelsen-nord.dk).

Øvrige bemærkninger

Nedenstående postgraduate lektor indstiller hermed, at ovennævnte indstilling til forskningstræningsmodul godkendes af Styregruppen for forskningstræning på vegne af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse

26.11.2020
Dato

Morten Kjølbjerg
Underskrift